

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor

în cauza civilă

Statnîi Roman împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova,
intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova

(constatarea faptului încălcării termenului rezonabil la efectuarea urmăririi
penale, repararea prejudiciului moral și material)

împotriva deciziei din 25 martie 2025 a Curții de Apel Centru,

(Dosarul nr. 2ra-690/25
NR. PIGD 2-23071744-01-2ra-23102025)

Recursurile sunt vădit neîntemeiate, conform art. 433 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă. Simplul dezacord al recurenților cu decizia instanței de apel nu constituie temei de casare.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. G. Manoli)
Curtea de Apel Centru (jud. R. Pulbere, A. Malîi, R. Pascari)

9 septembrie 2026
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Statnîi Roman și recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ana Cucerescu,

Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 mai 2023, Statnîi Roman a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova, solicitând constatarea încălcării dreptului la efectuarea în termen rezonabil a urmăririi penale în cauza penală nr. *****, încasarea sumei de 150 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu material.

2. Reclamantul a invocat că urmărirea penală în cauza nr. *****a fost pornită la 27 februarie 2020, iar la 19 mai 2020 a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 46, art. 190 alin. (5) și art. 328 alin. (3) lit. b) și c) din Codul penal.

3. La 20 mai 2020, în privința lui Statnîi Roman a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv pentru 30 de zile. Ulterior, arestul preventiv a fost înlocuit cu arestarea la domiciliu, iar apoi cu liberarea provizorie sub control judiciar.

4. În cursul urmăririi penale, Statnîi Roman s-a adresat în repetate rânduri instanței de judecată cu cereri privind accelerarea urmăririi penale.

5. Prin încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, nr. 10-83/2022 din 3 februarie 2022, nr. 10-1597/2022 din 22 august 2022 și nr. 10-699/2023 din 11 aprilie 2023, au fost admise cererile privind accelerarea urmăririi penale, procurorii fiind obligați să accelereze procedura și să adopte o soluție în condițiile legii.

6. Prin ordonanța procurorului din 16 mai 2023, Statnîi Roman a fost scos integral de sub urmărire penală, din motiv că fapta imputată nu întrunea elementele infracțiunii.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 2 august 2023, acțiunea depusă de Statnîi Roman a fost respinsă ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

8. La 13 august 2023, Statnii Roman a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

9. Prin decizia Curții de Apel Centru din 25 martie 2025, apelul declarat de Statnii Roman a fost admis, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 2 august 2023 a fost casată integral și a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial. S-a constatat încălcarea dreptului lui Statnii Roman la efectuarea în termen rezonabil a urmăririi penale în cauza penală nr. ***** și s-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul acestuia suma de 15 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

10. Instanța de apel a stabilit că perioada relevantă a început la 19 mai 2020, când Statnii Roman a fost pus sub învinuire, și s-a încheiat la 16 mai 2023, când acesta a fost scos integral de sub urmărire penală.

11. Curtea de apel a reținut că Statnii Roman a manifestat un comportament activ și loial în cadrul procesului penal, colaborând cu organele de drept și formulând mai multe cereri privind efectuarea acțiunilor de urmărire penală.

12. Instanța de apel a constatat că, între momentul înaintării învinuirii și scoaterea de sub urmărire penală, a trecut o perioadă de aproximativ trei ani, iar după 9 februarie 2021 nu au fost întreprinse acțiuni procesuale efective în raport cu Statnii Roman, cauza stăgănând o perioadă îndelungată.

13. Curtea de apel a mai reținut încheierile din 3 februarie 2022, 22 august 2022 și 11 aprilie 2023, prin care au fost admise cererile lui Statnii Roman privind accelerarea urmăririi penale.

14. În aceste împrejurări, instanța de apel a concluzionat că autoritățile nu au demonstrat caracterul rezonabil al duratei procedurii penale și a constatat încălcarea dreptului lui Statnii Roman la efectuarea urmăririi penale într-un termen rezonabil.

15. Cu privire la prejudiciul moral, instanța de apel a reținut că perioada în care Statnii Roman s-a aflat sub învinuire i-a provocat frustrare, indignare, neliniște și stres continuu, fiind lipsit de certitudinea unei soluții într-un termen rezonabil.

16. La stabilirea cuantumului despăgubirii, instanța de apel a ținut cont de durata încălcării, intensitatea consecințelor suportate și criteriile de

proporționalitate, apreciind că suma de 15 000 de lei constituie o compensație justă, suficientă și rezonabilă.

17. Totodată, instanța de apel a considerat că pretinsul caracter ilegal al unor acțiuni procesuale efectuate în cadrul urmăririi penale nu constituie, în sine, un criteriu distinct pentru determinarea despăgubirii acordate în baza Legii nr. 87/2011.

18. Cerința privind încasarea sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu material a fost respinsă, instanța de apel constatând că reclamantul nu a demonstrat suportarea efectivă și caracterul necesar al cheltuielilor pretinse.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La 22 septembrie 2025, Statnîi Roman a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Centru din 25 martie 2025, solicitând modificarea acesteia și încasarea sumei de 150 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

20. Statnîi Roman a invocat temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (1) lit. a), b) și e) din Codul de procedură civilă.

21. Recurentul a menționat că acceptă, în mare parte, constatările instanței de apel, însă nu este de acord cu cuantumul prejudiciului moral și cu faptul că instanța de apel nu ar fi apreciat caracterul vădit ilegal al unor acțiuni ale organului de urmărire penală.

22. Acesta a susținut că suma de 15 000 de lei nu corespunde gravității suferințelor suportate, duratei urmăririi penale, măsurilor preventive aplicate, impactului procedurii asupra reputației și carierei sale și consecințelor psihologice suportate.

23. Recurentul a făcut trimitere la raportul de expertiză extrajudiciară nr. 69 din 12 iulie 2022 și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Supreme de Justiție privind repararea prejudiciului moral pentru încălcarea termenului rezonabil.

24. Acesta a invocat cauzele Plăcintă Mircea, nr. 2ra-716/20, Harti Lidia, nr. 2ra-1788/22, Bobeica Ion, nr. 2ra-1008/22, Bîrca Vadim, nr. 2ra-126/23, Dimitrov Alexei, nr. 2ra-131/23, precum și cauza nr. 2ra-1420/23.

25. La 18 noiembrie 2025, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Centru din 25 martie 2025, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 2 august 2023, prin care acțiunea a fost respinsă.

26. Ministerul Justiției a invocat temeiul prevăzut de art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, susținând că decizia instanței de apel se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

27. Recurenta a susținut că instanța de apel nu a acordat valoarea corespunzătoare raportului privind modul de respectare a termenului rezonabil și raportului motivat al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

28. Ministerul Justiției a invocat că urmărirea penală a vizat mai multe infracțiuni, a presupus efectuarea unor acțiuni procesuale pe teritoriul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Federației Ruse și Elveției și formularea unor cereri de asistență juridică internațională.

29. Recurenta a susținut că volumul actelor procesuale efectuate, probele administrate, complexitatea cauzei și necesitatea acordării asistenței juridice internaționale justificau durata urmăririi penale.

30. Ministerul Justiției a mai susținut că Statnîi Roman nu ar fi formulat obiecții în vederea accelerării procedurii penale, fapt care, în opinia recurente, constituia un element important pentru aprecierea termenului rezonabil.

31. Recurenta a invocat că Ministerul Justiției și-a îndeplinit sarcina probațiunii privind lipsa încălcării dreptului la judecarea cauzei într-un termen rezonabil și că Statnîi Roman nu ar fi demonstrat suportarea prejudiciului moral.

32. În susținerea recursului, Ministerul Justiției a făcut trimitere la practica judiciară din cauzele Latu Vasile și Mîțu Vitalie împotriva Ministerului Justiției și Î.I. „Prițcan Gherasim” împotriva Ministerului Justiției, precum și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

33. La 19 noiembrie 2025, Statnîi Roman a depus referință la recursul declarat de Ministerul Justiției, solicitând declararea acestuia ca inadmisibil în temeiul art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

34. La 19 noiembrie 2025, Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus referință la recursul declarat de Ministerul Justiției, solicitând respingerea acestuia.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

35. Articolul 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

36. Articolul 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

37. Articolul 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

38. Articolul 433 alin. (1)–(2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;

e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;

f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

39. Articolul 440 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

40. Sub aspectul termenului de declarare a recursurilor, Completul de judecată reține că dispozitivul deciziei Curții de Apel Centru a fost pronunțat la 25 martie 2025, iar decizia integrală a fost comunicată lui Statnîi Roman și Ministerului Justiției la 18 septembrie 2025 (Vol. III, f.d. 81). Statnîi Roman a declarat recurs la 22 septembrie 2025, iar Ministerul Justiției a declarat recurs la 18 noiembrie 2025. În aceste condiții, recursurile au fost depuse în termenul prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, potrivit art. 442 din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii

contestate în limitele invocate în recurs, prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432 (încheierile nr. [2ra-301/24](#), § 28 [2ra-278/25](#), § 22, [2ra-813/25](#), § 25).

42. În speță, Statnii Roman a invocat temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (1) lit. a), b) și e) din Codul de procedură civilă, solicitând majorarea prejudiciului moral de la 15 000 de lei la 150 000 de lei.

43. Ministerul Justiției a invocat temeiul prevăzut de art. 432 alin. (1) lit. e), contestând constatarea încălcării termenului rezonabil și existența prejudiciului moral și solicitând menținerea hotărârii primei instanțe prin care acțiunea a fost respinsă.

44. Examinând conținutul recursurilor, Completul de judecată constată că niciunul dintre acestea nu demonstrează existența unui temei care ar justifica intervenția instanței de recurs.

45. Statnii Roman nu contestă constatarea instanței de apel privind încălcarea termenului rezonabil, ci, în esență, cuantumul prejudiciului moral de 15 000 de lei, pe care îl consideră insuficient.

46. Trimiterea recurentului la despăgubirile acordate în alte cauze nu demonstrează incidența art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă. Cuantumul prejudiciului moral se stabilește în fiecare cauză în funcție de circumstanțele concrete, iar sumele acordate în alte litigii nu pot fi aplicate în mod automat.

47. Instanța de apel a ținut cont de durata urmăririi penale, comportamentul reclamantului și al autorităților, măsurile procesuale aplicate și consecințele produse și a explicat motivele pentru care suma de 15 000 de lei reprezintă o despăgubire echitabilă. Recurentul nu demonstrează că această apreciere ar fi vădit nerezonabilă sau arbitrară, ci solicită, în fapt, o nouă evaluare a întinderii prejudiciului moral.

48. Nici invocarea art. 432 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă nu este susținută de argumente care să demonstreze necesitatea schimbării sau consolidării jurisprudenței Curții Supreme de Justiție. Recurentul nu identifică o problemă de drept care ar necesita schimbarea sau consolidarea jurisprudenței, ci contestă modul în care instanța de apel a stabilit cuantumul prejudiciului moral în circumstanțele concrete ale cauzei.

49. În plus, temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă se exclud reciproc: primul presupune existența unei jurisprudențe uniforme deja conturate, pretins ignorate de instanța de apel, iar al doilea presupune necesitatea schimbării sau consolidării unei orientări jurisprudențiale (încheierea CSJ nr. [2ra-883/24](#), §61). În prezenta cauză, recurentul nu a demonstrat existența niciuneia dintre aceste ipoteze.

50. Ministerul Justiției, în recursul declarat, invocă că instanța de apel ar fi apreciat vădit nerezonabil probele privind complexitatea cauzei și activitatea organului de urmărire penală.

51. Completul nu poate reține aceste argumente. Instanța de apel nu a stabilit încălcarea termenului rezonabil numai prin raportare la durata totală a urmăririi penale, ci a examinat conduita concretă a autorităților și a constatat că, după 9 februarie 2021, în raport cu Statnîi Roman nu au mai fost efectuate acțiuni procesuale efective o perioadă îndelungată.

52. Totodată, prin încheierile din 3 februarie 2022, 22 august 2022 și 11 aprilie 2023 au fost admise cererile lui Statnîi Roman privind accelerarea urmăririi penale. Prin ultima încheiere s-a reținut inclusiv pasivitatea organului de urmărire penală față de încheierile anterioare.

53. În aceste condiții, argumentul Ministerului Justiției că Statnîi Roman nu ar fi întreprins măsuri pentru accelerarea procedurii este contrar circumstanțelor cauzei și nu poate fundamenta existența unei aprecieri vădit nerezonabile a probelor de către instanța de apel.

54. Instanța de recurs notează că caracterul rezonabil al duratei procesului trebuie evaluat în lumina circumstanțelor cauzei, în special a criteriilor de apreciere a termenului rezonabil cum sunt: complexitatea cauzei, comportamentul părților, precum și miza (interesul) pentru reclamant (a se vedea, [Frydlender v. France](#) [GC], nr. 30979/96, §43, [ECHR 2000-VII și Cravcenco v. Moldova](#), nr. 13012/12, 15 ianuarie 2008).

55. Aici instanța de recurs notează că în durata procedurilor penale cu certitudine se includ proceduri de urmărire penală, iar odată identificată perioada de referință sau data curgerii termenului atunci când procedurile sunt încă pendinte, aprecierea rezonabilității timpului procedurilor se face potrivit aceluiași criterii (miza pentru reclamant; comportamentul părților în proces, complexitatea cauzei, etc.).

56. Relevantă este, sub acest aspect, și decizia Curții Supreme de Justiție nr. [2rac-168/21](#) din 21 iulie 2021. În acea cauză, Curtea Supremă de Justiție a reținut că aprecierea termenului rezonabil presupune analiza complexității cauzei, a comportamentului părților, a conduitei autorităților și a importanței procedurii pentru persoana interesată.

57. De asemenea, în cauza menționată, Curtea Supremă de Justiție a reținut că exercitarea de către parte a drepturilor sale procesuale, inclusiv contestarea actelor organului de urmărire penală, nu poate fi considerată, prin ea însăși, drept cauză a tergiversării procedurii. Dimpotrivă, atunci când durata procedurii este

determinată de pasivitatea organului de urmărire penală și de lipsa unor acțiuni eficiente, această perioadă este imputabilă autorităților.

58. Această abordare este aplicabilă și în prezenta cauză. Faptul că dosarul penal a avut un anumit grad de complexitate și că au fost formulate cereri de asistență juridică internațională nu justifică perioadele de inactivitate și nici neexecutarea încheierilor prin care s-a dispus accelerarea urmăririi penale.

59. Complexitatea cauzei poate explica necesitatea efectuării unui număr mai mare de acțiuni procesuale, însă nu justifică perioadele îndelungate de inactivitate. Ministerul Justiției nu combate în mod concret constatarea instanței de apel privind stagnarea urmăririi penale, ci se limitează la enumerarea acțiunilor efectuate în cadrul dosarului penal.

60. Nici argumentul potrivit căruia Statnîi Roman nu ar fi demonstrat prejudiciul moral nu poate fi reținut. Potrivit art. 4 alin. (1) din Legea nr. 87/2011, sarcina dovedirii lipsei prejudiciului moral revine Ministerului Justiției, iar nu reclamantului.

61. Prin urmare, Ministerul Justiției nu demonstrează că instanța de apel a ignorat probe esențiale sau că soluția acesteia se bazează pe o apreciere care nu poate fi justificată în mod rezonabil. Recursul urmărește, în realitate, o nouă apreciere a aceluiași circumstanțe și probe, ceea ce nu justifică intervenția instanței de recurs în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

62. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

63. Potrivit art. 442 alin. (2) CPC, instanța de recurs este ținută de modul în care au fost apreciate probele de instanțele inferioare, cu excepția situației în care se invocă temeinic art. 432 alin. (1) lit. e) – hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor (încheierile nr. [2ra-283/24](#), §31, [2ra-578/24](#), §45).

64. În consecință, recursul lui Statnîi Roman privind majorarea prejudiciului moral și recursul Ministerului Justiției privind lipsa încălcării termenului rezonabil exprimă dezacordul recurenților cu aprecierea efectuată de instanța de apel, fără a demonstra existența unor temeiuri de casare prevăzute de art. 432 din Codul de procedură civilă.

65. Pentru aceste motive, Completul de judecată constată că ambele recursuri sunt vădit neîntemeiate și urmează a fi declarate inadmisibile.

66. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f) și art. 440 alin. (1) și (2), din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibile recursurile declarate de Statnîi Roman și de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ana Cucerescu

Gheorghe Stratulat